

Vergaderjaar 2009–2010

31 793

Internationale klimaatafspraken

Nr. 46

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juli 2010

De afgelopen dagen zijn in Nederlandse dagbladen berichten verschenen over het gebruik van internationale CO₂-rechten, gegenereerd door verbranding van HFC23. Omdat in die berichten ook een relatie wordt gelegd met de rol van Nederland bij de aankoop van deze rechten hecht ik eraan uw Kamer over deze zaak te informeren.

Inmiddels zijn hierover ook Kamervragen gesteld door het lid Koopmans (2010Z10685). Deze vragen worden in bijlage 1 bij deze brief beantwoord (zie Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 2895).

Om te voldoen aan de klimaatafspraken onder het Kyoto Protocol kan Nederland nationale CO₂-reducties realiseren óf een deel daarvan compenseren door CO₂-emissierechten (CO₂-credits) aan te kopen in het buitenland, die onder meer gegenereerd kunnen worden onder het CDM (*Clean Development Mechanism*).

Bij de productie van het koelmiddel HCFC22 komt als ongewenst bijproduct HFC23 vrij, een broeikasgas dat 11 700 keer zo sterk is als CO₂. Vernietiging door verbranding van het vrijgekomen HFC23 kan dus een belangrijke bijdrage leveren aan de beperking van klimaatverandering. Omdat vernietiging van HFC23 in ontwikkelingslanden niet verplicht is, wordt dit veelal als CDM project gerealiseerd. Alleen die HFC productie installaties die voor 2005 al in gebruik waren kunnen CO₂-rechten onder het CDM claimen; voor nieuwe installaties is deze route afgesloten. De kosten van HFC23 vernietiging zijn relatief gering vergeleken met de inkomsten uit de verkoop van CDM credits. Soms zijn de inkomsten uit de verkoop van deze credits zelfs hoger dan de inkomsten uit de verkoop van het hoofdproduct HCFC22. Dat alles kan leiden tot perverse situaties, waarbij de producent er belang bij heeft de hoeveelheid HFC23 eerst verder te verhogen en vervolgens te vernietigen en deze vernietiging vervolgens als CO₂-credits op de CDM markt aan te bieden. Dit kan de geloofwaardigheid van CDM aantasten. Overigens wordt in met name China om deze reden een hoge belasting geheven op de financiële

inkomsten uit CDM bij deze HFC projecten, waarvan de opbrengsten worden ingezet voor andere klimaatdoeleinden.

Op het functioneren van CDM wordt toegezien door de *CDM Executive Board* (EB), die 20 leden heeft en die is ingesteld door de VN Klimaatconferentie. De EB laat zich onder meer adviseren door het Methodologie Panel. Dit Panel ontwerpt de methodologische spelregels waaraan alle CDM projecten moeten voldoen, dus ook voor HFC projecten.

Tot nu toe zijn in totaal 22 HFC projecten door de EB goedgekeurd, tezamen goed voor ruim 600 Mton aan CO₂ reducties, maar in potentie nog veel meer, omdat van vele projecten de looptijd nog verlengd kan worden.

VROM is koper van CO₂-credits in 3 van de 22 HFC projecten, één in India en twee in China, die in totaal voor de Kyoto periode ca 14 Mton reducties op moeten leveren; dit komt overeen met ongeveer 50% van VROM's CDM portefeuille. Tot nu toe is vanuit deze 3 HFC projecten 6,6 Mton op het Nederlandse register bijgeschreven en is voor de levering daarvan betaald. Er zijn echter nog geen credits ingeleverd om aan de Kyoto verplichting te voldoen; dat hoeft pas te geschieden na december 2012.

CDM Watch, een NGO die zoals de naam aangeeft het functioneren van CDM kritisch volgt, heeft bij ten minste één HFC project – dat overigens geen deel uitmaakt van de VROM portefeuille – geconstateerd dat direct na de goedkeuring door de EB de productie van HCFC22 en daarmee het genereren van HFC23 werd opgevoerd tot het toegestane maximum. Dat roept de vraag op of zonder CDM ook zoveel credits zouden zijn gerealiseerd en dus stelt CDM Watch de geloofwaardigheid van een deel van deze credits ter discussie.

CDM Watch heeft op 12 juni 2010 deze zaak aan de orde gesteld en bij de EB een verzoek ingediend de methodologische spelregels aan te scherpen.

Het Methodologie Panel heeft dit nader onderzocht en heeft hierover op 1 juli 2010 haar rapport uitgebracht¹.

De belangrijkste conclusie luidt dat er duidelijke signalen zijn dat bij diverse HFC projecten de HCFC22 productie is opgevoerd tot het maximum. Dat lijkt in te houden dat meer HFC23 is gegenereerd (en vervolgens vernietigd) dan zonder het CDM zou zijn gebeurd. Dat is – als alleen die projecten worden beschouwd – slecht nieuws voor het klimaat. Het is echter denkbaar dat tegelijkertijd bij andere HFC producenten die niet onder het CDM vallen de productie in dezelfde mate is afgenomen, waardoor het overall effect op het klimaat toch nog neutraal zou zijn. Het is ook mogelijk dat de extra productie gelijke tred heeft gehouden met toenemende marktvraag naar het hoofdproduct HCFC22. Ook dan kan niet betoogd worden dat onnodig veel is geproduceerd. Om hierin meer duidelijkheid te brengen stelt het Methodologie Panel voor nu eerst de marktontwikkelingen aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Eind juli 2010 zal de EB zich over de aanbevelingen van het Methodologie Panel buigen. Zodra de uitkomsten van een nader onderzoek beschikbaar zijn zal ik uw Kamer daarover informeren.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. C. Huizinga-Heringa

¹ Te vinden op <http://cdm.unfccc.int/Panels/meth/index.html> onder MP44, annex 2.